



Piszemy instrukcję

Piszemy instrukcję



Instrukcja_intro

Źródło: Clement127, fotografia barwna, licencja: CC BY-NC-ND 2.0.

W życiu codziennym bardzo często spotykamy się z [tekstami użytkowymi](#). Jednym z nich jest **instrukcja**, która spokrewniona jest z takimi gatunkami, jak **wskazówka**, **zalecenie**, **polecenie**. Wszystkie te formy mają w bardzo prosty i jednoznaczny sposób opisać zasady postępowania i działania w konkretnych sytuacjach. Nie zawsze instrukcje są łatwe w odbiorze – są jednak bardzo przydatne, zwłaszcza wtedy, gdy chcemy coś sprawnie wykonać lub załatwić.

Zasady redagowania instrukcji

Instrukcja to tekst użytkowy, który zawiera opis zasad postępowania w jakiejś dziedzinie. Należy w nim w prostych słowach wyjaśnić, kto i jak ma postępować,

jak należy coś właściwie zużytkować. Bardzo ważna w instrukcji jest zwięzła i przemyślana kompozycja.

Wyróżniamy dwie odmiany instrukcji:

- **instrukcja obsługi, użytkowania**, np. jakiegoś przedmiotu, urządzenia;
- **instrukcja działania, czynności**, np. szybkiego, doraźnego postępowania w sprawach zagrażających naszemu bezpieczeństwu ('instrukcja przeciwpożarowa'), a także dłuższego działania, złożonego nawet z wieloetapowych czynności ('instrukcja wypełniania dokumentu').

Jak napisać instrukcję?

Pisanie instrukcji warto zacząć od nadania jej tytułu i zaplanowania układu graficznego (np. zapisu w formie punktów). Treść instrukcji powinna być napisana prostym i zrozumiałym dla odbiorcy językiem. Należy zadbać o logiczny układ czynności, które ma wykonać użytkownik, używając zwięzłych i precyzyjnych wypowiedzeń.

Jakich używać form?

- Stosuj czasowniki w 2. osobie liczby pojedynczej trybu rozkazującego (np. 'przygotuj', 'zamień', 'otwórz') lub bezokoliczniki (np. 'przygotować', 'zamienić', 'otworzyć').
- Używaj zwrotów, które wskazują na kolejne etapy czynności (np. 'najpierw', 'następnie', 'potem', 'teraz', 'zaraz po tym') – warto je skojarzyć ze stylistyką przepisu kulinarnego.
- Skorzystaj ze zwrotów komunikujących, które wskazują na ostrzeżenia (np. 'uwaga!', 'pamiętaj', 'pod żadnym pozorem') – są one ważne w opisie urządzeń, np. elektronicznych. Ostrzegają przed niebezpieczeństwem.

Przed napisaniem instrukcji należy przemyśleć jej etapy – powinny być one graficznie wyróżnione. Coraz częściej pojawiają się instrukcje, w których słowom towarzyszą obrazki, np. instrukcje sprawnej ewakuacji w środkach transportu. Każdy, kto

kiedykolwiek leciał samolotem, mógł (i musiał!) przed startem zapoznać się z taką instrukcją.

Poniższa tabela przedstawia ogólny wzór instrukcji obsługi urządzenia.

TYTUŁ INSTRUKCJI
PRZED UŻYCIEM
informacje na temat przeznaczenia instrukcji
OPIS DZIAŁAŃ
przygotowanie - czynności wstępne (np. przygotowanie stanowiska pracy, niezbędnych narzędzi)
obsługa - opis kolejnych czynności, które należy wykonać np. w celu uruchomienia urządzenia, wykonania jakiegoś produktu
konserwacja - zasady prawidłowego przechowywania, dbania o stan urządzenia
ZASADY BEZPIECZEŃSTWA
informacje na zachowania zasad bezpieczeństwa, ostrzeżenia

Przykład instrukcji



Biblioteka

Źródło: Pixabay, fotografia barwna, domena publiczna.

Poniższa instrukcja opisuje, jak zamawiać i wypożyczyć książki w bibliotece, której zbiory są [skatalogowane](#) w systemie komputerowym.

INSTRUKCJA ZAMAWIANIA I WYPOŻYCZANIA W BIBLIOTECIE MIEJSKIEJ

I. KONTO CZYTELNIK

1. Aby korzystać ze zbiorów bibliotecznych, zarejestruj konto użytkownika i uzyskaj kartę czytelnika naszej biblioteki.
2. W tym celu wypełnij formularz, a następnie przekaz go bibliotekarzowi. Pamiętaj! Podczas rejestracji okaż ważny dokument tożsamości.
3. Odbierz od bibliotekarza kartę czytelnika. Okazuj ją przy każdorazowym wypożyczeniu książek.

Szczegółowe zasady postępowania – wyliczenie, dodatkowe uwagi (Pamiętaj!)

II. WYSZUKIWANIE I ZAMAWIANIE KSIĄŻEK W KATALOGU

1. Aby znaleźć odpowiednią książkę lub odpowiednie czasopismo, skorzystaj z katalogu bibliotecznego.
2. Zaloguj się na swoje konto użytkownika.
 - a) Wpisz numer karty czytelnika i hasło.
 - b) Następnie kliknij ikonkę **DALEJ**.
3. Wpisz do wyszukiwarki informacje na temat poszukiwanej książki.
 - a) Wprowadź słowa kluczowe (autor, tytuł, typ publikacji).
 - b) Następnie naciśnij ikonkę **OK**.
4. Gdy wyświetli się tytuł publikacji oraz jego [sygnatury](#), wybierz polecenie **ZAMAWIAM**.
5. Po upływie 30 minut odbierz zamówioną książkę od bibliotekarza.

Szczegółowe zasady postępowania - wyliczenia

III. WYPOŻYCZANIE I ZWROT KSIĄŻEK

1. Wypożyczoną książkę traktuj z szacunkiem.
2. Pamiętaj! Zwróć wypożyczoną publikację do biblioteki przed upływem 30 dniu.
3. Zanim poprosisz o kolejną książkę, oddaj poprzednio wypożyczoną. Uwaga! Zwracaj książki w terminie.

Szczegółowe zasady postępowania - wyliczenie, uwagi (Pamiętaj!, Uwaga!)

Zadaniowo

Ćwiczenie 1

Ułóż w prawidłowej kolejności instrukcję gotowania jajka na miękko.

Instrukcja gotowania jajka na miękko



Wyjmij jajko z lodówki.



Ustaw garnek na włączony palnik kuchenki.



Smacznego!



Delikatnie wyjmij jajko z garnka i opłucz zimną wodą, aby zatrzymać proces gotowania.



Delikatnie włóż jajko do garnka i zalej zimną wodą. Wsyp szczyptę soli.



Gotuj jeszcze przez 2 minuty. Po czym wyłącz palnik.



Serwuj lekko osolone z kromką świeżego chleba posmarowanego masłem.



Doprowadź wodę do wrzenia, a następnie zmniejsz płomień palnika do poziomu lekkiego bulgotania.



Poczekaj, aż uzyska temperaturę pokojową.



Ćwiczenie 2

Przeredaguj poniższe wypowiedzenia tak, aby powstały krótkie instrukcje. Użyj czasowników w 2. osobie liczby pojedynczej trybu rozkazującego.

- 1) Można przejść przez ulicę wyłącznie wtedy, gdy zapali się zielone światło.
Przechodzenie na czerwonym świetle jest niedozwolone.
- 2) W razie zauważenia niebezpiecznej sytuacji należy niezwłocznie powiadomić straż miejską.
- 3) Każdy, kto dostrzeże wypadek, powinien jak najszybciej powiadomić o tym policję.
Należy wybrać numer 112 i przekazać informację o wypadku.
- 4) Wypożyczanie książek w naszej bibliotece jest możliwe we wszystkie dni tygodnia.
- 5) W razie nieoddania książek w terminie nie będzie można wypożyczyć kolejnych.

Polecenie 1

Zredaguj instrukcję składania figurki z papieru (np. samolotu, statku lub czapki malarskiej).

Polecenie 2

Skorzystaj z poniższego szablonu i wymyśl własną instrukcję, np. Jak opowiedzieć śmieszny dowcip?

Co to będzie?	Opis zadania
Dla kogo?	Opis odbiorcy
Co trzeba przygotować?	Wyliczenie potrzebnych materiałów
Jak to zrobić?	Wyliczenie w porządku czynności do wykonania/etapów postępowania
Na co uważać?	Ostrzeżenia

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.